

Pressemelding

Søndagsforedrag 2020

Møtesteder

Søndag 16. januar, 19. januar og 26. januar kl. 13:00

Sted: Karmsund folkemuseum, Skåregata 142, Haugesund

Tema for søndagsforedragene i januar er «møtesteder», og tar utgangspunkt i årboka «Haugalendingen 2017-2018», med samme tema.

Søndag 12. januar holder Per Qvale foredrag om Haugesunds Fjell-lag og foreningens aktivitet i Byheiene. Fjell-laget ble etablert i 1905 og var en del av avholdsbevegelsen. Opp gjennom årene har foreningen bidratt med fire millioner planter i Byheiene og oppført fire hytter. Haugesunds Fjell-lag har satt sitt preg på Byheiene, som brukes aktivt av Haugesunds befolkning og andre.

Fra aktivitet i friluft flytter vi, **søndag 19. januar**, blikket videre til en annen form for møteplass, nemlig Dampskipskaien i Haugesund. Karmsundet bandt oss sammen med omverden, både til distriktene, andre byer og internasjonalt. Problemet for Haugesund var dårlige og små kaianlegg, byen hadde ikke plass til alle skip og båter som kom innom. Forholdene endret seg med den nye dampskipskaien som sto ferdig i 1904, og i tiden etter økte anløpene av dampskip. Med passasjerer som skulle av og på og varer som skulle lastes og loses ble kaien et livlig sted i byen. Med økte rutebåtaneløp og folkelivet som fulgte, dukket det også opp nye hoteller, kaféer og butikker. Konservator Grethe Paulsen Vie tar oss med på denne utviklingen.

Siste foredrag i rekken er **søndag 26. januar** med historiker Øystein Nilsen. Han vil se nærmere på forsamlingshus i Haugesund. Med bysamfunnet vokste foreninger og organisasjoner fram i Haugesund. I Haugesund var det tre bevegelser som vokste seg store; arbeiderbevegelsen, den kristne lekmannsbevegelse og avholdsbevegelsen. For å kunne drive en organisasjon, behøves både aktive medlemmer, økonomi og egnede lokaler. Noen av organisasjonene og foreningene klarte seg bra, mens andre strevde med å finne et sted som passet for dem. Nilsen vil se nærmere på disse bevegelsenes samlingssteder og vegen til egne forsamlingshus. Vi får en reise gjennom Haugesunds gater.

Søndag 12. januar:

Haugesunds Fjell-lag og Byheiene ved Per Qvale

Haugesunds Fjell-lag har satt sitt preg på Byheiene gjennom treplanting og aktiv bruk i over 100 år. Fire hytter er oppført: de to første ved Krokavatnet og deretter to ulike Håvåshytter ved Stakkestadvatnet. Qvale vil ta oss gjennom historien til Haugesunds Fjell-lag og foreningens aktivitet i Byheiene.

Søndag 19. januar:

Dampskipskaaien– En Fugl Fønix opp av asken ved konservator Grethe Paulsen Vie

Da den nye dampskipskaaien kom i 1904, ble dette selve symbolet på noe helt nytt i byens historie. Dette sammen med overgangen fra seil- til dampskip gjorde at Haugesund i løpet av noen få år ble forvandlet til en moderne norsk kystby, hvor en kunne ta imot store rutegående damp- og motorskip. Vie vil fortelle om utviklingen av kaiområdet i overgangen mellom 1800- og 1900-tallet og endringene dette førte med seg for byen.

Søndag 26. januar:

Forsamlingshus i Haugesund ved historiker Øystein Nilsen

Foreningslivet har satt sine spor i Haugesunds gater. I Norge vokste det fram tre store folkebevegelser i perioden 1840 til 1910: den kristne lekmannsbevegelsen, avholdsbevegelsen og arbeiderbevegelsen. Hva kjennetegner disse bevegelsene og hvor i Haugesund har de holdt til? Det blir en reise gjennom Haugesunds gater.

Vedlegg foto:

Søndag 12. januar:

Tekst til foto: Fra innvielsen av den første Jøtnaheimhytta 6. september 1906. Foto: MHB-F_HR_ALB-0252, Haugesund Rederiforening, Karmsund folkemuseum.

Søndag 19. januar:

Tekst til foto: Den nye kaien i Haugesund i 1905. Flere dampskip er lagt til kai, og passasjerer er på vei til båtene. Bildet er antagelig tatt før det er lagt brostein eller annet fast dekke på kaien. Grus og småstein ligger strødd. Foto: MHB-F_HR_ALB0715Haugesund Rederiforening, Karmsund folkemuseum.

Søndag 26. januar:

Sommeren 1922 kjøpte Socialdemokratene Haraldsgata 117, tredje hus fra venstre, av bakermester Bjordal. Huset rommet ekspedisjonslokale, møtelokale og kafé. Foto: MHB-F.002035, Karmsund folkemuseum.

Velkommen til Søndagsforedrag på Karmsund folkemuseum

Oppdag kunst og kultur på Haugalandet!

For flere opplysninger kontakt formidler Linda Merete Høie,

lmh@haugalandmuseet.no, tlf. 907 70 870

vennlig hilsen

Linda Merete Høie